

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 117/20
Luksemburg, 24 września 2020 r.

Wyrok w sprawie C-195/20 PPU
Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof / XC

Środek polegający na ograniczeniu wolności zastosowany wobec osoby, której dotyczy pierwszy europejski nakaz aresztowania (ENA), z powodu wcześniejszych czynów innych niż te, które stanowiły podstawę jej przekazania w wykonaniu drugiego ENA, nie jest sprzeczny z prawem UE, gdy osoba ta dobrowolnie opuściła terytorium państwa członkowskiego wydającego pierwszy ENA

W tym kontekście zgody powinny udzielić wykonujące nakaz organy państwa członkowskiego, które przekazały ściganą osobę na podstawie drugiego ENA

XC był ścigany w Niemczech w ramach trzech odrębnych postępowań karnych. Po pierwsze, w dniu 6 października 2011 r. sąd rejonowy skazał go na łączną karę jednego roku i dziewięciu miesięcy pozbawienia wolności. Wykonanie tej kary zostało warunkowo zawieszone.

Po drugie, w 2016 r. w Niemczech wszczęto przeciwko XC postępowanie karne w związku z czynami popełnionymi w Portugalii. Zważywszy, że XC znajdował się w Portugalii, Staatsanwaltschaft Hannover (prokuratura w Hanowerze, Niemcy) wydała europejski nakaz aresztowania („ENA”) w celu przeprowadzenia postępowania karnego w odniesieniu do tych czynów. Portugalski organ wykonujący nakaz zezwolił na przekazanie XC niemieckim organom sądowym. Ten ostatni został skazany na karę jednego roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności. Podczas wykonywania tej kary odwołano warunkowe zawieszenie wykonania kary orzeczonej w 2011 r.

W dniu 22 sierpnia 2018 r. Staatsanwaltschaft Flensburg (prokuratura we Flensburgu, Niemcy) wystąpiła do portugalskiego organu wykonującego nakaz z wnioskiem o zrzeczenie się prawa do stosowania zasady szczególności i o wyrażenie zgody na wykonanie kary orzeczonej w 2011 r. Zgodnie bowiem z tą zasadą, ustanowioną w art. 27 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584¹, osoba przekazana nie może być ścigana, skazana lub pozbawiona wolności za przestępstwo popełnione przed jej przekazaniem, inne niż to, w związku z którym została przekazana. Ustęp 3 lit. g) tego artykułu stanowi jednak, że zasada szczególności nie ma zastosowania w przypadku, gdy wykonujący nakaz organ sądowy, który przekazał daną osobę, wyraża w tym względzie zgodę.

W dniu 31 sierpnia 2018 r., wobec braku odpowiedzi portugalskiego organu sądowego wykonującego nakaz, XC został zwolniony. W dniu 18 września 2018 r. XC udał się do Niderlandów, a następnie do Włoch. W dniu 19 września 2018 r. Staatsanwaltschaft Flensburg (prokuratura we Flensburgu) wydała przeciwko niemu nowy ENA w celu wykonania wyroku z dnia 6 października 2011 r. XC został zatrzymany we Włoszech na podstawie tego ostatniego ENA. Włoski organ wykonujący nakaz wyraził zgodę na przekazanie XC organom niemieckim.

Po trzecie, w dniu 5 listopada 2018 r. Amtsgericht Braunschweig (sąd rejonowy w Brunshwiku, Niemcy) wydał nakaz aresztowania w celu przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w trzeciej sprawie dotyczącej XC, odnoszącej się do czynów popełnionych w Portugalii w 2005 r. („nakaz aresztowania z dnia 5 listopada 2018 r.). W grudniu 2018 r. Staatsanwaltschaft

¹ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1), zmieniona decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24) („decyzja ramowa 2002/584”).

Braunschweig (prokuratura w Brunzshwiku, Niemcy) zwróciła się do włoskiego organu wykonującego nakaz o wyrażenie zgody również na ściganie XC za te czyny. Ów organ przychylił się do tego wniosku.

XC został tymczasowo aresztowany w Niemczech na okres od dnia 23 lipca 2019 r. do dnia 11 lutego 2020 r. na podstawie krajowego nakazu aresztowania z dnia 5 listopada 2018 r. W tym okresie wyrokiem z dnia 16 grudnia 2019 r. XC został skazany za czyny popełnione w Portugalii w 2005 r. na łączną karę 7 lat pozbawienia wolności, uwzględniającą wyrok z dnia 6 października 2011 r.

XC wniósł do Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości, Niemcy), skargę rewizyjną od wyroku z dnia 16 grudnia 2019 r., powołując się zwłaszcza na zasadę szczególności ustanowioną w decyzji ramowej 2002/584. XC utrzymuje zasadniczo, że w zakresie, w jakim portugalski organ wykonujący nakaz nie wyraził zgody na ściganie za czyny popełnione w Portugalii w 2005 r., organy niemieckie nie miały prawa go ścigać. Mając na uwadze ten argument, sąd krajowy zmierza do ustalenia, czy nakaz aresztowania z dnia 5 listopada 2018 r. może zostać utrzymany w mocy, czy też powinien zostać uchylony.

W wyroku z dnia 24 września 2020 r., wydanym w pilnym trybie prejudycjalnym (PPU), Trybunał orzekł, że art. 27 ust. 2 i 3 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, iż zasada szczególności, o której mowa w ust. 2 tego artykułu, nie stoi na przeszkodzie środkowi polegającemu na ograniczeniu wolności zastosowanemu wobec osoby, której dotyczy pierwszy ENA, z powodu czynów innych niż te, które stanowiły podstawę jej przekazania w wykonaniu tego nakazu, i poprzedzających te czyny, gdy osoba ta dobrowolnie opuściła terytorium państwa członkowskiego wydającego pierwszy ENA i została mu przekazana w wykonaniu drugiego ENA wydanego po tym wyjeździe w celu wykonania kary pozbawienia wolności, o ile na podstawie drugiego ENA organ sądowy wykonujący ów nakaz wyraził zgodę na rozszerzenie ścigania na czyny, za które orzeczono ten środek polegający na ograniczeniu wolności.

W tym względzie Trybunał zauważył, że z językowej wykładni art. 27 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584 wynika, iż ustanowiona w nim zasada szczególności jest ściśle związana z przekazaniem wynikającym z wykonania konkretnego ENA, ponieważ brzmienie tego przepisu odnosi się do „przekazania” w liczbie pojedynczej. Wykładnia ta znajduje potwierdzenie w wykładni kontekstowej tego przepisu, gdyż inne przepisy decyzji ramowej 2002/584² również wskazują, że zasada szczególności jest związana z wykonaniem konkretnego ENA. W tych okolicznościach wymóg, aby zgoda, w rozumieniu art. 27 ust. 3 lit. g) decyzji ramowej 2002/584, została udzielona zarówno przez organ sądowy wykonujący pierwszy ENA, jak i przez organ sądowy wykonujący drugi ENA, podważyłby skuteczność procedury przekazywania, zagrażając tym samemu celowi realizowanemu przez decyzję ramową 2002/584, polegającemu na ułatwianiu i przyspieszaniu przekazania między organami sądowymi państw członkowskich.

W konsekwencji, zważywszy, że w niniejszej sprawie XC dobrowolnie opuścił terytorium Niemiec po odbyciu w tym państwie członkowskim kary, na którą skazano go za czyny wskazane w pierwszym ENA, nie ma on już prawa powoływać się na zasadę szczególności dotyczącą tego pierwszego ENA. W zakresie, w jakim w niniejszej sprawie jedynym przekazaniem odpowiednim do dokonania oceny poszanowania zasady szczególności jest przekazanie dokonane na podstawie drugiego ENA, zgoda wymagana w art. 27 ust. 3 lit. g) decyzji ramowej 2002/584 powinna zostać udzielona wyłącznie przez wykonujący nakaz organ sądowy państwa członkowskiego, który przekazał ściganą osobę na podstawie wspomnianego ENA.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie

² W szczególności art. 1 ust. 1, który definiuje ENA w świetle jego szczególnego celu, oraz art. 8 ust. 1, który wymaga, aby każdy ENA był precyzyjny co do charakteru i kwalifikacji prawnej przestępstw, których dotyczy, i aby opisywał okoliczności popełnienia tych przestępstw.

z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793